

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
http://www.minjust.gov.ua
Код ЄДРПОУ 00015622

Органам за списком

№ _____
На № _____

*Щодо виконання рішення Європейського суду з прав людини
у справі «Канна та Циганок проти України»*

04 липня 2019 року Європейським судом з прав людини (далі – Європейський суд) було ухвалено остаточне рішення у справі «Канна та Циганок проти України» (заяви № 24751/10 та № 63824/10).

У цьому рішенні Європейський суд констатував порушення пунктів 1 та 3 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) щодо обох заявників у зв'язку з незаконним, необґрунтованим і тривалим триманням їх під вартою та пункту 1 статті 6 Конвенції щодо другого заявника у зв'язку з надмірною тривалістю кримінального провадження.

Справи цієї категорії є предметом усталеної практики Європейського суду, яка є вкрай негативною для України, оскільки, насамперед, вона свідчить про існування системної проблеми щодо тривалого розгляду та вирішення кримінальних справ національними органами.

Відповідно до пункту 1 статті 46 Конвенції та статті 2 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» рішення Європейського суду є обов'язковими для виконання Україною.

Під виконанням рішення Європейського суду слід розуміти виплату відшкодування, а також вжиття державою додаткових заходів індивідуального характеру, спрямованих на усунення конкретного порушення, визначеного в рішенні Європейського суду, та заходів загального характеру, спрямованих на усунення підстав для надходження до Європейського суду аналогічних заяв проти України у майбутньому.

За цими критеріями Комітет міністрів Ради Європи (далі – КМ РЄ) здійснює оцінку виконання державою рішень Європейського суду, виходячи з інформації, наданої державними органами щодо заходів, вжитих на виконання вказаного рішення. Відповідні положення закріплені у Правилах КМ РЄ щодо

НАВС		
Сл. №	2879	
дб	07	20 19 р.
Код документа: _____		
осн. док.	2	3

УВ Міністерство юстиції України
27182/5756-30-19/5.2.2 від
19.07.2019

арк.1

8:52:33

контролю за виконанням рішень Європейського суду та умов дружнього врегулювання (від 10 травня 2006 року).

Обсяг та суть заходів загального та індивідуального характеру, необхідних для виконання кожного конкретного рішення Європейського суду, безпосередньо залежать від характеру порушень, констатованих Європейським судом.

З огляду на характер порушень, констатованих Європейським судом у справі «Канна та Циганок проти України», з метою забезпечення виконання цього рішення Європейського суду, а також недопущення аналогічних порушень у майбутньому прошу у межах компетенції:

- дотримуватися положень Конвенції, практики Європейського суду та національного законодавства під час обрання особі запобіжного заходу, не допускати надмірно тривалого та необґрунтованого тримання осіб під вартою, а також надмірної тривалості проваджень;
- врахувати зазначену інформацію в роботі та довести висновки Європейського суду у цій справі до відома суддів усіх рівнів, працівників прокуратури та національної поліції;
- Національну школу суддів – забезпечити включення рішення Європейського суду у цій справі до програм підготовки та підвищення кваліфікації суддів усіх рівнів;
- Національну академію внутрішніх справ України та Національну академію прокуратури України – забезпечити включення рішення Європейського суду у цій справі до програм підготовки та підвищення кваліфікації працівників правоохоронних органів та прокуратури.

Окремо повідомляю, що найближчим часом автентичний переклад вказаного рішення буде надруковано у збірнику нормативно-правових актів «Офіційний вісник України» та розміщено на сайті Міністерства юстиції України (https://minjust.gov.ua/cat_9329).

З метою забезпечення належного звітування держави перед КМ РС прошу повідомити про результати розгляду цього листа до 27 серпня 2019 року.

Додаток: стислий виклад рішення у справі «Канна та Циганок проти України» в 1 прим.

**Заступник Міністра –
Уповноважений у справах
Європейського суду з прав людини**

Іван ЛІЩИНА

СПИСОК

Верховний Суд – вул. П. Орлика, 8, м. Київ, 01043

Печерський районний суд м. Києва – вул. Володимирська, буд. 15, м. Київ, 01601

Шевченківський районний суд м. Києва – вул. Дегтярівська, буд. 31-А, м. Київ, 03057

Апеляційний суд м. Києва – вул. Солом'янська, буд. 2А, м. Київ, 03110

Ленінський районний суд м. Донецька – вул. Аксакова, буд. 56, м. Донецьк, 83062

Апеляційний суд Донецької області – просп. Миру, буд. 1а, м. Маріуполь

Генеральна прокуратура України – вул. Різницька, 13/15, м. Київ, 01011

Міністерство внутрішніх справ України – вул. Академіка Богомольця, 10, м. Київ, 01601

Национальна поліція України – вул. Академіка Богомольця, 10, м. Київ, 01601

Национальна академія внутрішніх справ України – пл. Солом'янська, 1, м. Київ – ДСП, 03035

Национальна академія прокуратури України – вул. Мельникова, 81-б, м. Київ, 04050

Национальна школа суддів України – вул. Жилянська 120-А, м. Київ, 03110

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА «КАННА ТА ЦИГАНОК ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF KANNA AND TSYGANOK v. UKRAINE)
(заяви № 24751/10 та № 63824/10)

Стислий виклад рішення від 04 липня 2019 року

Першого заявника затримали за підозрою в одержанні хабара, а щодо другого заявника було порушено кримінальне провадження за фактом шахрайства. Під час слідства заявники трималися під вартою і суди кілька разів продовжували обраний їм запобіжний захід, посилаючись на одні і ті ж підстави, та не зазначаючи строку тримання заявників під вартою. Більше того, апеляційні суди, скасувавши винесені судами першої інстанції вироки щодо заявників та направивши справи на новий розгляд, не обґрунтували свої рішення та не встановили строків тримання їх під вартою.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржилися за пунктами 1 та 3 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на незаконність, необґрунтованість та тривалість тримання їх під вартою та за пунктом 4 статті 5 Конвенції, що національні суди відмовили у задоволенні їхніх клопотань про звільнення з-під варти, не навівши достатніх причин. Другий заявник також скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції, що тривалість провадження у його справі була несумісною із вимогою «розумного строку» та за статтею 5 Конвенції, що постанова, якою строк тримання його під вартою у відділі міліції було подовжено до десяти днів, порушила Конвенцію.

Розглянувши скарги заявників за пунктом 1 статті 5 Конвенції Європейський суд, посилаючись на свою практику у справах щодо України, вказав, що вже розглядав подібні ситуації та визнав їх несумісними з вимогами законності та констатував порушення вказаного положення Конвенції.

Щодо скарг заявників за пунктом 3 статті 5 Конвенції Європейський суд, посилаючись на рішення у справі «Харченко проти України» зазначив, що не оцінивши конкретні факти або не розглянувши можливість застосування інших запобіжних заходів, аніж досудове тримання під вартою, та по суті посилаючись постійно на тяжкість відповідних обвинувачень, органи влади продовжували строк тримання заявників під вартою до розгляду справи судом на підставах, які не можуть вважатися «достатніми», щоб виправдати тривалість такого тримання під вартою.

Розглянувши скаргу другого заявника за пунктом 1 статті 6 Конвенції, Європейський суд вирішив, що тривалість провадження у цій справі була надмірною та не відповідала вимозі «розумного строку».

Крім того, розглянувши факти справи, доводи сторін, а також з огляду на свої висновки за статтями 5 та 6 Конвенції Європейський суд дійшов висновку, що він розглянув основні юридичні питання, висунуті у заявах, і немає потреби ухвалювати окреме рішення щодо прийнятності та суті інших скарг заявників.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* прийнятними скарги першого заявника за пунктами 1 і 3 статті 5 Конвенції щодо незаконності тримання його під вартою на підставі ухвали Апеляційного суду Донецької області від 22 грудня 2011 року та необґрунтованої тривалості тримання його під вартою;
3. *Оголошує* прийнятними скарги другого заявника за пунктами 1 і 3 статті 5 та пунктом 1 статті 6 Конвенції щодо незаконності тримання його під вартою на підставі ухвали Апеляційного суду міста Києва від 30 червня 2010 року, необґрунтованої тривалості тримання його під вартою та тривалості кримінального провадження щодо нього;

4. *Постановляє*, що немає необхідності розглядати питання щодо прийнятності та суті скарг другого заявника за пунктом 1 статті 5 Конвенції щодо продовження строку тримання його під вартою у міліції з порушенням вимог Конвенції та скарг обох заявників за пунктом 4 статті 5 Конвенції щодо неспроможності судів першої інстанції належним чином розглянути їхні клопотання про звільнення з-під варти;
 5. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 5 Конвенції щодо обох заявників;
 6. *Постановляє*, що було порушено пункт 3 статті 5 Конвенції щодо обох заявників;
 7. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції щодо другого заявника у зв'язку з тривалістю кримінального провадження щодо нього;
 8. *Постановляє*, що
 - (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:
 - (i) 6 000 (шість тисяч) євро першому заявнику та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди;
 - (ii) 6 500 (шість тисяч п'ятсот) євро другому заявнику та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди;
 - (iii) 850 (вісімсот п'ятдесят) євро кожному заявнику та додатково суму будь-якого податку, що може їм нараховуватись, в якості компенсації судових та інших витрат;
 - (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
- Відхиляє* решту вимог заявників щодо справедливої сатисфакції.»